

Til Justis- og beredskapsdepartementet
Mail: postmottak@aid.dep.no

Saksbehandler: Janne Skei

Oslo, den 16. mai 2025

SAFO er en paraplyorganisasjon for Norges Handikapforbund (NHF), Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU), Norges Handikapforbunds Ungdom, Angstforeningen og Foreningen Norges Døvblinde (FNDB).

Vår felles visjon er likeverd og likestilling for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Organisasjonene samarbeider om å gjøre FN-konvensjonen om rettighetene for mennesker med nedsatt funksjonsevne til en realitet i Norge.

Høringsinnspill– Forsøk med ungdomsprogram

SAFOs innspill oppsummert – Høringsnotat om forsøk med ungdomsprogram

- SAFO støtter forsøket med et ungdomsprogram, men programmet bør gjøres mer fleksibelt for å sikre bedre inkludering av funksjonshemmet ungdom
- Tiltaket er knyttet til forventninger om full jobb i ordinært arbeidsliv. Dette utestenger utviklingshemmede fra å nyte godt av ordningen.
- Krav om at programmet skal gjennomføres på fulltid og forventninger om 100% stilling i etterkant, utestenger alle funksjonshemmede som er i målgruppen for ordinært arbeidsliv, men som ikke kan stå i 100% stilling.
- Vi forutsetter at personer som allerede bruker, eller har behov for funksjonsassistanse eller tolke- og ledsagerhjelp for å fungere i høvelig arbeid, utdanning, opplæring eller arbeidstrening også er inkludert i personkretsen for ungdomsprogrammet.

SAFO støtter ungdomsprogrammet, men.....

Ungdomsprogramets formål er å gi inntektssikring uten medisinske inngangsvilkår i et program som skal bidra til at ungdom skal komme i ordinær utdanning og/eller ordinært arbeid. Målsetningen er at dette skal bidra til en stabil tilknytning til arbeidslivet.

SAFO støtter dette. Mangelfull inkludering blant arbeidsgivere, gjennomsnittlig lavere utdanning og mangelfull tilrettelegging fysisk og organisatorisk, bidrar til redusert yrkesaktivitet og mindre grad av stabil inntektssikring. Dårlig økonomi gir økt bekymring som for mange ødelegger initiativ og stå-på-vilje i jobbsøkningsprosesser. Programmets innretning bør imidlertid gjøres mer fleksibelt for å inkludere flere funksjonshemmede.

Utviklingshemmede diskrimineres

Tiltaket gjelder kun for de som forventes å få en ordinær jobb, evt. ordinær utdanning i etterkant av programmet. Utviklingshemmede har svært sjelden tilgang til ordinær jobb og er ofte å finne i dagaktivitet, VTO og VTA. For mange er dette løsningen, men flere kunne hatt en ordinær jobb gitt at disse ble gitt en sjanse. Arbeidsgivere og dessverre også i NAV er holdningene preget av manglende tro på utviklingshemmedes kapasitet og ressurser. Resultatet er derfor manglende opplæring, manglende tilbud og hensiktsmessige og høvelige tiltak. Særlig NAV har et ansvar her. Vi vet at NAV sentralt ruller ut fokus på gode holdninger og dette holdningsfokuset bør ikke minst inkludere økt tiltro til utviklingshemmedes ressurser.

Kravet om fulltid i programgjennomføring og etterfølgende arbeid

Mange funksjonshemmede har med nødvendig tilrettelegging, hjelpemidler og assistanse i arbeid og fritid, kompetanse og ressurser til å bidra med i ordinært arbeidsliv. En god del har full kapasitet og kan delta i programmet på fulltid samt jobbe fullt etterpå. Dette gjelder imidlertid ikke for alle. Noen opplever praktiske og helsemessige utfordringer som innebærer behov for redusert tid.

- **Funksjonshemmede som har behov for det, må gis anledning til å kunne delta i programmet på redusert tid.**
- **Programmet må også inkludere funksjonshemmede som forventes å jobbe i redusert stilling i etterkant.**

Personer med funksjonsassistanse og med tolk- ledsagertjeneste via Folketrygden

I høringsnotatets beskrivelse inkluderes deltakelse i arbeidsmarkedstiltak etter tiltaksforskriften og forskriften om oppfølgingstiltak i Arbeids- og velferdsetatens egenregi (20.6.23-nr. 1073), som aktiviteter som kan inkluderes i programmet. SAFO forutsetter derfor at personer med behov for funksjonsassistanse også kan inkluderes i tiltaket.

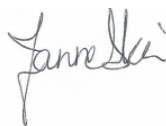
I beskrivelsen nevnes imidlertid ikke forskriften om stønad til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde (1997-04-15-321). SAFO regner med at også døvblinde med dette behovet skal kunne inkluderes i tiltaket der det er hensiktsmessig og høvelig for å oppnå tilknytning til arbeidslivet.

Med vennlig hilsen

Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner - SAFO

Tom Tvedt
Styreleder

Janne Skei
Daglig leder

